



## Nr. 02 Afzetten van bomen en struiken tot Ø 25 cm met handgereedschap

Met een handzaag afzetten van bomen en struiken. Stammen hebben een diameter van maximaal 25 cm op borsthoogte. De bomen en struiken staan rechtop en worden tot op kniehoogte of lager afgezet. Stammen en takken worden afgevoerd of in een takkenril verwerkt.

Stammen en takken kunnen opscheuren door het ongecontroleerd vrijkomen van houtspanning. Daarom zijn deskundigheid in het inschatten van houtspanning en een juiste veltechniek vereist.

### Werkzaamheden

Afzetten van kleine bomen, wegslepen van snoeisels en takkenril maken

### Gereedschappen

- Takkenschaar
- Handzaag

### Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)

- Werkhandschoenen
- Helm bij vallend hout
- Veiligheidsschoenen of stevig schoeisel met goed profiel
- Veiligheidsbril bij kans op zaagsel of doornen in de ogen

### Basismaatregelen

Hieronder staan de algemene basismaatregelen voor veilig werken. Die gelden dus in principe bij alle werkzaamheden.

- Vrijwilligers zijn bekwaam in de werkzaamheden. In het veld is altijd een ervaren begeleider aanwezig.
- Gereedschappen en PBM's zijn altijd goed onderhouden.
- Gereedschappen en PBM's worden op de juiste wijze gebruikt.
- Vrijwilligers dragen werkhandschoenen en er is een EHBO-koffer aanwezig.
- Wij adviseren het dragen van veiligheidsschoenen. Stevige schoenen volstaan bij incidenteel vrijwilligerswerk.
- Er zijn voldoende hulpverleners aanwezig. Wij adviseren minimaal twee hulpverleners op een groep.
- Vrijwilligers krijgen instructie en er wordt toezicht gehouden.
- Iedereen let op elkaar en helpt elkaar veilig te werken.

### Maatregelen van deze VRIE

Hieronder staan de belangrijkste veiligheidsmaatregelen die specifiek horen bij de werkzaamheden en omstandigheden uit deze VRIE. Neem de maatregelen over op het werkdagformulier. De volledige lijst vind je in het kleurenschema hierna.

- Zorg dat er voldoende kennis aanwezig is over het zagen onder spanning, over opscheurend hout en over de juiste zaagtechniek (maak een breuklijst en valkerf).
- Houd voldoende afstand van de zager: minimaal 1,5 keer de boom- of taklengte.
- Zorg voor een goede instructie en goede afstemming tijdens het werk.





	<b>Gevaren / risico's</b>	<b>Maatregelen</b>
<b>Hoog !!!</b>	Verwondingen door opscheurend hout Verwondingen door vallend hout	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zorg dat vrijwilligers voldoende kennis en vaardigheden hebben voor het omgaan met opscheurend hout.</li> <li>• Pas een goede zaagtechniek toe, met een valkerf en breuklijst; zaag takken gecontroleerd af.</li> <li>• Zorg voor een goede afstemming en communicatie bij het lostrekken van takken.</li> <li>• Zorg tijdens het omzagen van de boom of struik dat iedereen op voldoende afstand van de zager staat: minimaal 1,5 keer de boom- of struiklengte.</li> <li>• Houd tijdens het afzagen van takken of kleine struiken minimaal 3 meter afstand van elkaar.</li> <li>• Draag bij het zagen van bomen een helm, ook de directe omstanders.</li> </ul>
<b>Midden !!</b>	Snijwonden door gereedschap	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Draag werkhandschoenen.</li> <li>• Gebruik het gereedschap op de juiste manier.</li> <li>• Houd altijd voldoende afstand van elkaar.</li> <li>• Vervoer gereedschap met bescherming of in een krat.</li> </ul>
	Werken op onregelmatig terrein/struikelgevaar	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Inspecteer en markeer plekken met valgevaar.</li> <li>• Houd de werkruimte opgeruimd.</li> </ul>
	Rug- of andere klachten door fysieke belasting	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Neem een goede werkhouding aan: let op een stabiele, ruime voetenstand. Hou je rug recht. Zaag niet te ver van het lichaam en zaag niet boven schouder niveau.</li> <li>• Neem regelmatig pauze.</li> </ul>
<b>Laag !</b>	Zaagsel in de ogen	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kies een werkpositie waarbij het zaagsel van de zager af waait.</li> <li>• Draag een veiligheidsbril wanneer er toch zaagsel in de ogen kan komen.</li> </ul>
	Verwondingen of blessures tijdens het slepen van takken	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Werk met een rechte rug.</li> <li>• Zaag takken klein/hanteerbaar.</li> <li>• Houd takken bij het wegslepen vast aan de dikste kant. Til niet boven je hoofd.</li> </ul>

**Meer informatie:**

[Leer je groen - Veilig bomen omzagen met handgereedschap](#)

[Veiligheidsinstructieblad 3 Houtachtige begroeiingen - VBNE](#)

